

Shod mladočeških zaupnikov se v kratkem skliče, da se bodo posvetovali o popolnjeni mladočeškega programa z nekaterimi socijalnimi točkami, in pa o tem, kako bi se dalo napraviti popolno jedinstvo mej raznimi frakcijami Mladočehov. Mej zmernimi in radikalnimi Mladočehi se namreč kaže poslednji čin neki razpor

Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo praškega mestnega sveta proti razveljavljenju sklepa praškega mestnega zastopa, da se deželnemu zboru pošlje prošnja za odpravo izjemnega stanja. Upravno sodišče je pritožbo zavrnilo, ker ni mestni svet kompetenten, se pritoževati, temveč mestni zbor. Praški mestni svet je namreč le nekak stalen odsek mestnega zbora.

Katoliško vseučilišče. Mestni zastop v Solnogradu, če tudi velja za liberalnega, vendar hoče po možnosti pospeševati osnovo katoliškega vseučilišča. Seveda tukaj tudi prideje gmotne koristi v pošte. Z vseučiliščem mesto veliko pridobi in izšolanje sinov bode postalo ceneje. Zaradi tega se ni čuditi, ako se tudi liberalci ogrejejo za ta zavod. Župan je pri svojem nastopu se izjavil jako simpatično o nameravani osnovi katoliške velike šole. Te dni je pa mestni odbornik Mayer predlagal, da naj mestni zastop proučuje, kako da bi se dala najbolje pospešiti osnova katoliškega vseučilišča. Ta predlog se je izročil odseku, da stvar prouči in stavi primerne predloge. Sedaj je toliko gotovo, da bode mestna občina storila za osnovo katoliškega vseučilišča, kolikor bode v njenih močeh

Avtonomija južne Tirolske. — Borba južnotirolskih Italijanov za samoupravo italijanskega dela dežele zanima tudi nas Slovence, ker so razmere Slovencev na Štajerskem in Koroškem jako podobne razmeram Italijanov na Tirolskem. Kakor se kaže, borba Italijanov ne bode brez vsega vspeha. Tako hočeta vlada in deželnozborska večina že privoliti, da se razdeli deželni odbor v nemški in italijanski oddelek. Če se pogajanja začno, se pa utegne Italijanom še kaj več dovoliti. Sicer bi pa že ta pridobitev bila jako velike vrednosti, ker ne bi dolgo ostalo pri njej. Kmalu bi se utegnulo pokazati, da taka uravnava ne zadošča razmeram in deželni zbor bi bil prisiljen privoliti, da se razdeli ves deželni zastop, da se izogne razporom mej obema oddelkoma deželnega odbora. Tako polagoma Italijani dobe svoj deželni zbor. Kar dobe Italijani na Tirolskem, imajo pač pravico zahtevati tudi Slovenci na Štajerskem in Koroškem. Zaradi tega morajo naši slovenski politiki s paznim očesom zasledovati to borbo na Tirolskem, da potem uravnajo svoje postopanje. Slovenci tudi ne bomo mogli biti poprej zadovoljni, da se razdele nekateri uradi na Štajerskem in Koroškem in seveda tudi deželna zastopa.

Apponyi je te dni bil sklical shod volilcev. Ta shod je pa bil zaradi tega jako pomenljiv, ker se je izrekel, da njegova stranka opusti vsako borbo proti cerkvenim predlogam. To je pač Apponyi storil z lahkim srcem. On je dolgo in dolgo premišljeval, predno se je izrekel proti civilnemu zakonu. To je pa storil zaradi tega, ker se je nadejal, da se katoliško gibanje mogočneje razvije in njemu pomore na površje. Ko je pa spoznal, da na ta način ne postane ministerski predsednik, pa hoče popustiti borbo proti vladni cerkveni politiki. Na dalje je grof Apponyi se izrekel za skupno delovanje z drugimi opozicijonalcem, ali z drugimi besedami prestopil k košutovcem. V Ogerski torej sta sedaj, rekli bi, prav za prav le dve stranki, vladna in košutovska, potem pa še nekaj divjakov. Pač odločilni krogi dobro poznajo Apponyija, in so ga zaradi tega popolnoma prezrli pri reševanju ministerske krize.

Nemčija. — Kakor znano, sklenil je svojedobno nemški državni zbor, da je razveljaviti zakon, po katerem se je prepovedalo jezuitom bivanje po Nemčiji. Te dni se je o tem posvetoval nemški zvezni svet in zavrgel načrt zakona, s ka-

terim se naj bi dopustil jezuitom povratek v Nemčijo. Na predlog bavarske vlade je pa svet sklenil, da se dovoli redemptoristom povrniti se v Nemčijo.

Italija. — Kakor v Franciji, predložil se je tudi v italijanski poslanski zbornici zakon, ki gre na to, da se z vso strogostjo postopa proti anarhistom. Ta načrt zakona, po katerem se bodo smelo sumljivim osebam odkazati gotovo domovanje, katerega ne bodo smeli zapustiti, sprejela je zbornica v namen podrobne razprave skoro ednoglasno. Z ozirom na to, da se bode ta zakon lahko vporabljal tudi proti drugim, sicer ne anarhistom, bi ta zakon veliko prikrajšal svobodo v Italiji. — Tudi na Angleškem in Španskem se posvetujejo, kako naj bi zatrli anarhizen.

Vatikan. — Vznemirjajoče vesti o zdravju sv. očeta papeža, ki se zadnji čas širijo po svetu, so popolnoma neosnovane. Najnovejša poročila vedo povedati, da je papež sprejel v avdijenci te dni apostoljskega odposlanca egiptovskega, nadškofa Corbelli-ja, kateri je od avdijence prišedši z začudenjem pripovedoval, kako krepak da je papež. Tudi se je papež še te dni sprehajal po vaticanskih vrtih.

Francija. — V poslanski zbornici predložila se je postava, vsled katere naj bi se poostrilo postopanje proti anarhistom. Po tej postavi bo moč anarhistično gibanje takoj v kalu zatreti in kdor se bode enkrat pregrešil anarhističnega zločina in bo obsojen, tega oblast ne bo več spustila izpred oči. — Z ozirom na to, da je Carnot umrl kot žrtva anarhistov in bil zato zaboden, ker je potrdil usmrtenje nekaterih anarhistov, ker se že zdaj žuga novemu predsedniku republike Casimir Perieru, da bo tudi pal kot anarhistična žrtev in da se ta nevarnost za predsednika zmanjša, misli se na to, da bi se predsedniku vzela oblast potrditve kazni oziroma pomoščjenja. Ni verjetno pa, da bi to prodrlo, ker je protivstavno in ne vedo, komu bi potem to oblast dali.

Bolgarija. Čedalje bolj gredo grehi Stambulova na dan. Grozovitosti, ki so se svojedobno pisale o njem, se pritrjujejo. Zanimiva je vest, kako je Stambulov pustil svojedobno nekega mladenčca mučiti, ker ni izdal neke zarote. Vtaknil ga je v ječo in mu ni dal nič jesti, potem ga je dal postaviti v sod mrzle vode in okrog njega je nastavljal nože, slednjič, ko mladenič le ničesar ni hotel izdati, ga je dal s petrolejem politi in zažgati. In nad vsemi temi groznimi čini se je neusmiljeni Stambulov osobno udeležil. Zatrjuje se tudi, da je bil Stambulov za časa svojega pašovanja velik nečistnik, nobena ženska, ki se mu je dopadla, ni bila gotova pred njim, bodisi potem zakonska žena ali nedolžna deklica. Oskrunil jih je mnogo. Svoje žepe polnil je Stambulov z državnim denarjem. Falsificiral je proračune. Tudi državni proračun za letošje leto je falsificiral. Stambulov pride še na zatožno klop. — Nova vlada je svojemu glasilu objavila program glede vnanje politike. V vsem se hoče nova vlada ravnati po politiki prejšnje vlade. Le za Turčijo ni vneta, da bi ž njo delala zvezo. V trocarski zvezi vidi porok za svetovni mir, ne kaže ji pa, da bi se te oklenila. Rusiji ne more zaupati. Bolgarija mora ostati nevtralna, čakati mora razvoja svetovne politike in ohraniti si svobodo odločitve. Taka majhna država je najboljši, da se ne vtika preveč v svetovno politiko, temveč skuša napram vsem večjim državam ostati vsem enako prijazna v svoji notranji upravi pa skrbeti za prosep gospodarstva.

Obrtnija.

Nekateri navodi za napravo šumečih pijač.

Esenco za apfelsinsko limonado napraviš, ako 1.5 g čistega apfelsinskega olja kapljaš na 1322 g sladkorja in to v možnarji dobro zdrobiš in premešaš, tako da se obe

snovi dobro vkupe vzameti. Ob enem se pa v drugi posodi raztopi 83 g kristalizovane citronske kisline v 200 g gorke vode. Te tekočine se toliko prilije na oljnati sladkor v možnar, da nastane redka kašnata masa in to četrte ure dobro teri in mešaj. Potem pridene zopet nekoliko raztopljenine in zopet mešaj, tako pridevaj vedno več raztopljenine kisline, dokler nisi vsega zmešal. Na to se ta tekočina toliko časa preceja skozi cedilce ali sito, da je popolnoma čista. Ko je tekočina popolnoma s cedilca odtekla, se cedilce oplakne s 90 odstotnim špiritom in to tekočini primeša, dokler ne tehtaja 500 g. Na to se pa ta tekočina zmeša z 8000 sladornega sirupa. Od te tekočine se vzame kacij 60 g za pol litra limonade.

Jako prijetno dišeč in držeč se citronim sirup dobimo, ako sveže citronine lupine polijemo z jednako množino špirita in pustimo jeden dan ležati, in potem špirit z destilovanjem odpravimo od lušin. Ta špirit potem spravimo, da ga imamo na razpolago, kadar ga potrebujemo. Od tega špirita vzame se 30 delov, da se pridene ohlajenemu sirupu (iz 500 delov sladkorja in 250 delov vode), hkrati se pa pridene tej tekočini 15 delov citronske kisline in 30 delov vode pomerančnega cvetja.

Esenco za citronino limonado ravno tako napraviš, kakor esenco za apfelsinsko limonado, samo, da se vzame namesto apfelsinskega olja 12 1/2 citroninega olja in narejeni esenci pridene nekaj čiste sladorne raztopljenine. Za napravo pijače je potrebno te esence ravno toliko kakor apfelsinske limonadne esence.

Metna esenca se napravi, ako se 20 g najfinejšega metnega olja raztopi v 67 g devetdesetodstotnega špirita in se dvajset kapljic te tekočine primeša 750 g raztopljenine citronske kisline. Za pol litra limonade je potrebno kacij 70 g te esence.

Izveček za malično limonado se napravi, ako sveže malinje stolčemo in pustimo pet dnij stati, potem se sok iztisne in kam postavi, dokler se po končanem vrenji ne sčisti. V 10 kg soka se raztopi 10 kg finega sladkorja. Ko se izveček jedenkrat prekuha, je napravljen.

Izveček za breskvino limonado se napravi, ako se vzame 40 kapljic breskvinega etra, in zmeša s 40 g sladornega sirupa in 25 citronine kisline. Tega izvlečka je potrebno 70 g za pol litra pijače.

Izveček za jako okrepčevalnino dobimo, ako zmešamo 20 g apfelsinske esence, 17 g vanilske tinkture, 33 g rumene esence, 17 g vode, 17 g vode grenkih mandeljnov, 133 g citronine raztopljenine, in 7500 g pravega sladornega sirupa. Kacij 80 g tega izvlečka je potrebno za pol litra limonade.

Obrtnijske raznoterosti.

Električna razsvetljava po kmetskih hišah. Občina Pergine na Južnem Tirolskem je vpeljala električno napravo z razmeroma malimi stroški. Več sto konjskih sil se je že oddalo v porabo obrtnikom. Občina pa tudi v kmečke hiše napeljava električno svetlobo. Za vsako luč, ki sveti z močjo petih sveč, bode plačevati 2 gld. 75 kr. na leto. Ker bode

električna luč ceneje od petroleja, je več kmetov se že oglasilo za nje vpeljavo

Za lekarničarje. Ministerstvo notranjih stvari je izdalo dva ukaza, po katerih se jako omejuje prodaja specialitet. Po enem tem ukazu sme lekarničar le to prodajati, kar zapiše zdravnik. Za to pa ne zadošča, če lekarničar dobi zdravnikov podpis za napravo kake specialitete, ker to ni redni zdravnikov podpis, v drugem ukazu je prepovedano vsako sporazumljenje mej lekarničarjem in zdravnikom.

Kmetijstvo.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Dalje.)

Občni zbor je potrdil ustanovitev podružnice v Črnem vrhu, Kovoru, Laškem potoku, Št. Petru na Krasu, Št. Jurji pri Kranji in v Srednji vasi pri Bohinji. Izrekel je posebno pohvalo v prosep kmetijstva gospodom: Jos. Koutnemu, nadzorniku in hišnemu posestniku, Mateju Lavrenčiču, županu na Vrhpolju, Anton Gvardjaniču na Slapu, Josipu Volku v Erzelji, Janezu Mohorčiču v Zgonah in Antonu Poharju v Poljčah.

Jako obširna je bila razprava o predlogah podružnic.

Hrenoviška podružnica prosi, da bi se biki-plemenjaki iz deželnega zaklada oddajali za tretjino cene. Hrenoviški podružnici naj bi se pa gledé na slabo gmotno stanje prebivalcev dalo dva bika brezplačno.

Logaška podružnica predlaga, da se glavni odbor pri oddajanju bikov vselej ozira na mnenje dotične podružnice.

Metliška podružnica predlaga, da bi se plemenski biki kolikor mogoče ceno oddajali.

Mokronoška podružnica predlaga, da bi se biki-plemenjaki pred vsem kupovali v domači deželi pri posestnikih, ki imajo čistokrvno pleme.

Obširno je ta predlog utemeljeval baron Berg, predsednik te podružnice: Dosedaj so se najbolj kupovali biki pingavske in belanske pasme, kateri so se oddajali zlasti na Gorenjsko. Za Dolenjsko so se nakupovali zgolj biki muricodolske pasme. Tako dela kmetijska družba v deželi že 25 let. Po mnogoterih skušnjah se je prepričal, da so biki, ako se pleme čistokrvno ohrani, doma izrejeni ravno tako sposobni, kakor biki pripeljani iz tujine. Ko bi se biki kupovali v deželi, bi živinorejci imeli večji veselje za vzgojo bikov, kakor dosedaj. Najboljše teličke dobi sedaj mesar. Žalostno znamenje je pa, ako v kateri deželi mesar določuje ceno mlade govedi. Še na nekaj bi rad opozoril slavni glavni odbor. Priložnost ima vsako leto priti v muricodolsko dolino. Kot živinorejec se zanima za živino. Opazuje pa, da je muricodolsko pleme čim dalje slabejši. V sami muricodolski dolini to pripoznavajo in v novejšem času so začeli kupovati biki murbodenske in pingavske pasme. Za Dolenjsko je spoznal po mnogoletnih skušnjah najspodobnejši murbodensko in labodsko pleme. Murbodensko pleme